

Semi-Reality of Threat: Media Coverage of Drones in Europe

Oleksandra Iaroshenko

National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, Ukraine

Objective. This article examines how European news media represent the emergence and use of drones within security discourse. It hypothesizes that news coverage of drones shapes perceptions of potential threats even under conditions of epistemic uncertainty, activating a politics of fear and legitimizing defensive responses. **Participants (Data Corpus).** The study uses the PressReader news archive. Searches were conducted using the keywords “drones,” “unmanned aerial vehicles,” and “fighter jets.” Data were collected from 10 September to 10 October 2025, yielding a sample of 150 news articles. This corpus includes 72 English-language newspapers from the UK and Ireland (e.g., *The Daily Telegraph*, *The Guardian*), the USA (*The Washington Post*, *Los Angeles Times*), Canada (*Toronto Sun*, *Montreal Gazette*), and the European Union (*Deutsche Welle*, *EuroNews*). **Methodology.** A corpus-assisted discourse analysis was employed, combining quantitative corpus linguistics methods (collocation and frequency analysis) with qualitative interpretation of lexico-discursive patterns. The study analyzed mechanisms of nomination, predication, and argumentation, alongside the use of metaphors, conceptual frames, and markers of uncertainty. **Results.** Findings indicate that drones are depicted as threat agents controlled by institutions and objects of expert knowledge. Coverage features epistemic (observation), emotional (anxiety), and political (defense legitimization) strategies of representation. **Conclusions and Practical Implications.** The study demonstrates how news media shape security discourse by transforming technological incidents into symbols of political threat. The findings are relevant for journalists, editors, and security professionals seeking to understand how news framing influences public risk perception and informs communication strategies in technological and information security contexts.

Keywords: media, journalism, news discourse, drones, unmanned aerial vehicles, securitization, text corpus, geopolitics, security

Citation: Ярошенко О. (2026). Напівреальність загрози: медіадискурс повідомлень про появу безпілотників у Європі. *Наукові Записки Інституту Журналістики*, 88(1), 172–181.
<https://doi.org/10.17721/2522-1272.2026.88.14>

Copyright: © 2026 Олександра Ярошенко. This is an open-access draft article distributed under the terms of the **Creative Commons Attribution License (CC BY)**. The use, distribution or reproduction in other forms is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted if it does not comply with these terms.

Мова медіа

Напівреальність загрози: медіадискурс повідомлень про появу безпілотників у Європі

Олександра Ярошенко

Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, Україна

Метою статті є виявлення лексико-дискурсивних патернів репрезентації дронівих загроз у новинному медіадискурсі та аналіз їх функціонування у формуванні безпечових інтерпретацій технологічних подій. Гіпотеза полягає в тому, що повідомлення про дрони формують уявлення про потенційну загрозу навіть за умов епістемічної невизначеності, активуючи політику страху та легітимізуючи оборонні реакції. Учасники (корпус даних): для дослідження використано архів преси PressReader. Пошук здійснювався за ключовими словами «дрони», «безпілотники» та «винищувачі» («drones», «unmanned aerial vehicles», «fighter jets»). Період збору даних охоплював часовий проміжок з 10 вересня 2025 р. до 10 жовтня 2025 р. У результаті пошуку сформовано вибірку з 150 новинних публікацій, які склали емпіричну базу дослідження. Серед них 72 англomовні газети з Великої Британії та Ірландії (The Daily Telegraph, The Guardian), США (The Washington Post, Los Angeles Times), Канади (Toronto Sun, Montreal Gazette) та Європейського Союзу (Deutsche Welle, EuroNews). Метод дослідження. Використано корпусно-асистований дискурс-аналіз, що поєднує кількісні методи корпусної лінгвістики (колокаційний та частотний аналіз) з якісною інтерпретацією лексико-дискурсивних патернів. Проаналізовано механізми номінації, предикації та аргументації, а також використання метафор, концептів і маркерів невизначеності. Результати дослідження показують, що дрони представлені як агенти загрози, контрольовані інституціями, та предмет експертного знання. Висвітлення включає стратегії епістемічної (спостереження), емоційної (тривога) та політичної (легітимація оборони) репрезентації. Висновки та практичне значення: дослідження демонструє, як новини формують безпечовий дискурс, перетворюючи технологічні інциденти на символи політичної загрози. Результати можуть бути використані журналістами, редакторами та фахівцями з безпеки для оцінювання впливу новинного фреймування на громадське сприйняття ризику та формування стратегій комунікації у сфері технологічної та інформаційної безпеки.

Ключові слова: медіа, журналістика, новини, медіа дискурс, дрони, безпілотники, сек'юритизація, корпус текстів, дискурс-аналіз, геополітика, безпека

У сучасному європейському інформаційному просторі стрімко зростає увага до використання безпілотних технологій у воєнних та гібридних конфліктах. Повідомлення про появу або можливе застосування безпілотних літальних апаратів поблизу стратегічних об'єктів, аеропортів чи державних кордонів дедалі частіше стають предметом новинного висвітлення. Такі події не завжди мають підтверджений характер або чітко встановлене джерело загрози, однак вони здатні формувати у публічному просторі відчуття

Олександра Ярошенко <https://orcid.org/0000-0002-4716-5705>

Цю статтю було опубліковано спочатку онлайн 18 травня 2026 р. Вона є результатом дослідження аспірантки Могилянської Школи Журналістики, Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Авторка заявляє про відсутність конфлікту інтересів. У розробленні дослідження, зборі, аналізі чи інтерпретації даних, у написанні рукопису спонсори участі не брали.

Кореспонденцію щодо цієї статті слід адресувати Олександрі Ярошенко: yaroshenkooi@ukma.edu.ua.

невизначеності, ризику та технологічної вразливості. У результаті новинні медіа стають важливими акторами конструювання уявлень про безпеку та небезпеку у контексті нових технологій. Це актуалізує питання того, як саме медіа інтерпретують подібні події та якими мовними засобами надають їм значення. У новинному дискурсі повідомлення про появу дронів можуть функціонувати як елементи ширшого безпекового нарративу, що пов'язує локальні події з міжнародною політикою, геополітичними конфліктами та колективними уявленнями про загрозу. Попри значну кількість досліджень воєнного та безпекового медіадискурсу, недостатньо уваги приділено тому, як новинні медіа конструюють уявлення про технологічні загрози в умовах епістемічної невизначеності, коли подія може бути лише зафіксована, повідомлена або припущена, але не завжди підтверджена. У цьому контексті важливо дослідити, які лексико-дискурсивні патерни супроводжують висвітлення подій, пов'язаних із дронами, та яку роль вони відіграють у процесах сек'юритизації.

Низкою емпіричних досліджень уже було розглянуто, як медіа висвітлюють воєнні події через призму дискурсу, а також яку роль різні типи медіа (традиційні телеканали, газети та онлайн-платформи) відіграють у формуванні дискурсу безпеки у аудиторії. Згідно з концепцією сек'юритизації, медіа виступають ареною мовного оформлення загроз (Buzan, Wæver, & de Wilde, 1998), де загроза не лише відображається, а й конструюється (Balzacq, 2010). Зовнішня політика держав формується через дискурси, які конструюють ідентичності «своїх» та «чужих», тому безпека постає не як об'єктивний стан, а як практика, створювана через мову (Hansen, 2006). Наприклад, було досліджено, як у британському правоконсервативному дискурсі культурна війна проти так званої «woke-культури» (тобто прогресивних рухів за соціальну справедливість, інклюзію та боротьбу з дискримінацією) конструюється через неофашистські фрейми, дихотомію «свій/чужий» та стратегії моральної паніки, абнормалізуючи рухи за соціальну справедливість і легітимуючи дискримінаційні позиції під риторикою «свободи слова» (Cammaerts, 2022).

Через практики ідентифікації, поляризації та легітимації журналісти надають війні емоційного та ідеологічного виміру, перетворюючи новини на простір морального протистояння (Arcimavičienė, 2025). Також дослідники ідентифікують тенденцію в медіа до асиметрії у репрезентації сторін війни, що відображає не лише редакційну позицію окремих видань, а й ширші ідеологічні та політичні орієнтації країн, зокрема їхню зовнішньополітичну підтримку тієї чи іншої сторони (Amer, 2017). У межах концепції «політики страху» емоційно насичена риторика загрози, небезпеки чи «іншості» може мобілізувати підтримку та легітимізувати дії влади (Wodak, 2015). Дискурс «радикалізації» виконує функцію превентивного управління загрозами, створюючи умови для державного втручання ще до настання реальної небезпеки (Heath-Kelly, 2012). Водночас медійне висвітлення страждання поєднує моральний імператив солідарності з амбівалентними реакціями аудиторії (від широкого співчуття до байдужості) і формує етичні рамки сприйняття «чужого» болю у суспільстві (Höijer, 2004). Воєнний дискурс дозволяє суспільству перенаправляти спільну тривогу та невпевненість на зовнішню ворожість і агресію (LaMothe, 2012). Наприклад, у американському та британському медійному дискурсі відео страт ІДІЛ функціонують як візуальні докази «виняткової загрози», переорієнтовуючи рамку конфлікту й водночас деполітизуючи складність війни через редукцію її до фрагментованого візуального образу (Friis, 2015). Хоча воєнний дискурс часто здається однорідним і націоналістичним через поляризовану логіку «своїх» проти «чужих», насправді він містить багатоголосся й неоднозначність, залишаючи простір для різних інтерпретацій і значень (Pankov et al., 2011). Використання дискурс-аналізу як міждисциплінарного підходу до студіювання медійного простору розглядається й у низці українських досліджень (Андросчук, О. та Скрипник, А.; Білик, О. та Ганзін, В.; Благовірна-Храновська, У. та Ущина, В.; Гізер, К. та Ніконова, В.; Голець, А. та Баклаженко, Ю.; Дворянин, П. та Телячий, Ю.; Заблоцький, Ю.; Кочубейник, О.; Мацеллох, І.; Павліченко,

Л. та Білас, Л.; Тхоровська, С.; Шевченко, І.; Януш, О., Яровий, Д. та ін.) Попри значний розвиток досліджень медіадискурсу, недостатньо вивченими залишаються три ключові виміри: часовість дискурсу, стратегічна діяльність соціальних акторів та позатекстові ефекти медіадискурсу (Carvalho, 2008). В результаті цього аналізу літератури пропонується сконцентрувати увагу на тому, як формується дискурс у медіа, та які мовні засоби застосовуються.

Гіпотеза. Передбачалося, що у західному новинному медіадискурсі повідомлення про появу або використання дронів репрезентуються як елементи ширшого дискурсу безпеки, у межах якого формується уявлення про потенційну загрозу навіть за умов епістемічної невизначеності. *Метою статті* є виявлення лексико-дискурсивних патернів репрезентації дронів загрози у новинному медіадискурсі та аналіз їх функціонування у формуванні безпекових інтерпретацій технологічних подій. Для досягнення цієї мети використано корпусно-асистований дискурс-аналіз, що поєднує кількісні методи корпусної лінгвістики з якісною інтерпретацією новинних текстів.

Метод

Для проведення дослідження було використано архів преси PressReader. Пошук здійснювався за ключовими словами «дрони», «безпілотники» та «винищувачі» («drones», «unmanned aerial vehicles», «fighter jets»). Період збору даних охоплював часовий проміжок з 10 вересня 2025 р. до 10 жовтня 2025 р. У результаті пошуку сформовано вибірку з 150 новинних публікацій, які склали емпіричну базу дослідження. Це 72 англомовні газетні видання з Великої Британії та Ірландії (The Daily Telegraph, The Guardian,), США (серед них The Washington Post, Los Angeles Times), Канада (зокрема Toronto Sun, Montreal Gazette), ЄС (Deutsche Welle (English edition), EuroNews (English)).

Корпусна лінгвістика була використана як кількісна методологія, що дала підґрунтя для корпусно-асистованого дослідження дискурсу (Baker, 2006; Partington, Duguid & Taylor, 2013). Для виявлення лексичних патернів і дискурсивних колокацій було використано програму AntConc [<https://www.laurenceanthony.net/software/antconc/>], що дала змогу здійснити корпусно-асистований аналіз новин про появу безпілотників у Європі. На першому етапі я сформувала запит до корпусу за ключовими словами drone та drones у всіх формах. За допомогою функції KWIC (Key Word in Context) було отримано контекстні вікна по ± 5 слів, які дозволили простежити типові синтагматичні зв'язки й колокаційні структури. Далі я згенерувала списки найчастотніших лексичних сполучень за допомогою показників MI-score та logDice, що дало змогу ідентифікувати стійкі патерни – наприклад, drone threat, drone alert, drone wall, mystery drones, drone defences тощо. Отримані колокації стали основою для подальшої якісної інтерпретації у межах корпусно-асистованих досліджень дискурсу (CADS), спрямованої на виявлення семантичних ролей дронів у європейському медійному контексті.

На етапі колокаційного аналізу було використано програму AntConc для ідентифікації статистично значущих лексем, що співіснують зі словом drone(s) у межах контекстного вікна ± 5 слів. Після очищення даних від технічних одиниць і повторів було сформовано список колокатів із показниками частоти (Freq), ймовірності спільного вживання (Likelihood) та сили зв'язку (Effect). Отримані результати дали змогу виявити типові асоціативні зв'язки та семантичні домени, у яких функціонує ключове слово. На основі цих колокацій було виокремлено три домінантні кластери новин (безпеково-кризовий,

геополітичний та регуляторно-інституційний), що відображають різні способи інтерпретації дронівих інцидентів у європейському медіадискурсі.

Аналіз результатів здійснювався з використанням критичного дискурс-аналізу (КДА), де основна увага приділяється тому, як через мову відтворюються владні відносини, соціальна нерівність та ідеологія (Fairclough, 1995), а мова розглядається як форма соціальної дії (van Dijk, 1993; van Dijk, 2006). У межах КДА ключовими аналітичними категоріями виступають стратегії номінації (способи позначення акторів, подій чи явищ), предикації (характеристики та оцінки, які цим акторам приписуються) та аргументації (виявляють топоси – логічні схеми, через які вибудовується переконливість висловлювань) (Reisigl & Wodak, 2001; Wodak & Meyer, 2009; Dziuba, 2019). Через використання евфемізмів було розглянуто здатність медіа відтворювати дискурсивні межі соціальної вагомості чи маргіальності подій та (Jiwani, 2006), а у ширшому контексті – на сприйняття громадськості (Paziuk et. al., 2025).

Результати та обговорення

У результаті корпусно-асистованого аналізу ключового слова «дрон(и)» було виявлено, що семантичне поле цих термінів в європейських новинах вибудовується навколо трьох головних кластерів новин: загрози та вторгнення, контролю і відповіді, а також експертизи та навчання. Отримані результати показують, що слово «дрон(и)» та його форми найчастіше з'являються в контекстах, пов'язаних із безпекою, кризовими подіями та регуляторними заходами. У більшості випадків дрони постають не як нейтральні технологічні об'єкти, а як чинники ризику та елементи ширшого дискурсу сек'юритизації. Перший кластер новин «загроза та вторгнення» реалізується через лексичні патерни на кшталт «тривога через дрони», «загроза дронів», «атака дронів», «таємничі дрони», «дрони вторглися в повітряний простір». Такі словосполучення створюють уявлення про зовнішню небезпеку, яка порушує межі національного простору і викликає реакції паніки та невизначеності. Часте використання метафор на кшталт «роїтися», «нападати», «лякати» вказує на інтенсивну емоційну насиченість повідомлень і на формування у медіа нарративу «невидимої, децентралізованої загрози». Другий кластер новин «контроль і відповідь» представлений колокаціями «ЄС посилює захист від дронів», «заборона польоти цивільних дронів», «боротьба з дроневою безпекою», «посилення зусиль щодо захисту від дронів». У цих контекстах фігурують інституційні актори (Європейський Союз, держави-члени, аеропорти) які здійснюють дії, спрямовані на врегулювання ситуації. Дієслова «заборонити», «вирішувати», «активізувати», «посилювати» формують семантику мобілізації та контролю, що відображає процес сек'юритизації технологічного феномена, коли потенційна загроза легітимує політичні та адміністративні заходи безпеки. Третій кластер новин «експертиза і навчання» зосереджений довкола лексем «експерт з безпілотної війни», «експертиза з безпілотників», «уроки України для НАТО щодо безпілотників». У цих випадках дрони стають предметом спеціалізованого знання і політичного навчання. Особливу увагу привертає поява України як джерела «досвіду» у сфері дронівих технологій і воєнних стратегій.

Колокаційний аналіз лексеми «дрон(и)» показав, що у новинному корпусі західних медіа дрони найчастіше з'являються в контексті безпекових подій, регуляторних рішень і геополітичних оцінок. Після очищення результатів від технічних одиниць (елементів URL, системних тегів тощо) було виокремлено колокати з найвищими показниками Likelihood та Effect. До них належать, зокрема «повітря», «стіна», «закрити», «напад», «експерт», «простір». Ці лексеми формують три головні смислові категорії медійного дискурсу: (1) безпеково-кризову, (2) геополітичну, та (3) регуляторно-інституційну.

Безпеково-кризова категорія відображає уявлення про дрони як про чинники порушення звичного порядку, що спричиняють зупинку авіасполучення, тимчасове закриття аеропортів і підвищену тривогу. Наприклад, новини «аеропорт закритий після тривоги через дрони» або «рейси скасовані через дрони» ілюструють появу безпілотників у Європі як кризові події, що створюють атмосферу непередбачуваності та моральної паніки. Такі сполучення підтримують метафорику вторгнення, небезпеки та хаосу, типову для сек'юритизаційного дискурсу. Окремим аспектом цієї категорії є група контекстів, у яких дрони фігурують як об'єкти спостереження, але не підтвердженого факту – у вигляді словосполучень «спостереження дронів» або «загадкові дрони». Згідно з корпусними даними, слово «спостереження» вживається 50 разів, що вказує на сталість ситуації непевності. Новинні повідомлення на кшталт «влада розслідує випадки виявлення дронів поблизу аеропорту» або «непідтверджені випадки виявлення дронів спричиняють затримки» демонструють характерну епістемічну невизначеність, коли інформація подається як неперевірена, але достатньо тривожна, щоб викликати суспільний резонанс. Такі вислови конструюють режим «візуальної тривоги», коли сам факт спостереження або підозри стає подією. На відміну від описів підтверджених атак чи збоїв, «спостереження» апелюють до колективного досвіду сприйняття небезпеки, – загроза існує не стільки у фізичному, скільки у когнітивному вимірі. Це створює дискурс невидимого ворога, у якому журналістські повідомлення активують уявлення про простір, що постійно моніториться, але не піддається повному контролю. У ширшому контексті корпусу колокація «спостереження дронів» підтримує загальну сек'юритизаційну динаміку дискурсу. Вона демонструє, як медіа формують «напівреальність» загрози: межа між подією та повідомленням стирається, а сама можливість побачити дрон стає частиною політичної та емоційної економії безпеки. Такі повідомлення водночас відображають недовіру до офіційних джерел і посилюють сприйняття постійного ризику. У цьому сенсі «спостереження дронів» це не лише описові одиниці, а дискурсивні тригери, які закріплюють образ дронів як невидимих, невловимих і потенційно ворожих суб'єктів у європейському інформаційному полі.

Геополітична категорія об'єднує колокати Європа, Данія, Польща, Україна, НАТО, ЄС, Росія, Путін, які позиціонують події у ширшому міжнародному контексті. Тут дрони фігурують не лише як технологічні об'єкти, а як символи політичного конфлікту та інструменти зовнішнього впливу. Колокації на кшталт «уроки України для НАТО» або «як збити безпілотники Путіна» вказують на переосмислення воєнного досвіду України як джерела знань для євроатлантичної безпеки.

Регуляторно-інституційна категорія відображає реакцію політичних і адміністративних інституцій на загрозу. Лексеми «будівництво», «плани», «заборона» та метафора «стіна дронів» демонструють спробу раціоналізувати й інституціоналізувати реакцію на технологічні загрози. Повідомлення на кшталт «ЄС посилює захист від дронів» або «Данія забороняє польоти цивільних дронів» свідчать про політизацію технологічного питання та перетворення його на частину ширшої безпекової політики.

Висновки

Отримані результати підтверджують висунуту гіпотезу про те, що у західному новинному медіадискурсі повідомлення про появу безпілотників систематично інтерпретуються у безпековій рамці. Корпусний аналіз показав домінування лексико-дискурсивних патернів, які перетворюють навіть епістемічно невизначені або непідтверджені події на символи потенційної загрози та елементи ширшого сек'юритизаційного наративу. У корпусі новин спостерігається послідовне формування

безпекового дискурсу, який перетворює окремі епізоди використання або появи дронів на символи загальноєвропейської вразливості та політичної загрози. Результати корпусного аналізу свідчать про домінування у новинному масиві дискурсу безпеки, у межах якого технологічні інциденти інтерпретуються через метафори загрози, контролю й експертності. Результати колокаційного аналізу демонструють, що у європейському новинному дискурсі дрони представлені як агенти загрози, контрольовані інституції та предмет експертного знання. Їхня поява в текстах асоціюється насамперед із семантикою порушення, регуляції та технологічного нагляду. Корпусні дані підтверджують сек'юритизаційний характер медіадискурсу, у якому технологічні явища постають індикаторами ризику й виправданням для політичних дій у сфері безпеки.

Використання лексеми «спостереження» свідчить про епістемічну невизначеність: новини апелюють не до перевірених фактів, а до процесу «бачення» чи «повідомлення про побачене». Таким чином, подія існує не як доведений факт, а як дискурсивна реальність, створена через повторюване фіксування повідомлень про неї. У термінах Фуко це відповідає поняттю «ефектів істини», коли певні твердження стають правдоподібними завдяки процедурі їхнього виробництва та циркуляції в межах конкретного дискурсу. Додаткове підкріплення цієї логіки забезпечують маркери на кшталт «загадкові дрони», які формують емоційно насичений дискурс невідомості та тривоги. У поєднанні зі «спостереженням» вони створюють образ фантомної загрози – дронів, які не можна достеменно ідентифікувати, але які постійно спостерігаються, провокуючи відчуття невпевненості. Такий тип висловлювань відповідає тому, що Рут Водак окреслює як політику страху: він мобілізує суспільну увагу, транслює почуття небезпеки та водночас легітиміє посилення контролю й безпекових заходів. Подальша лексика «систематична операція», «гібридна атака», «професійний актор», «атака на критичну інфраструктуру», «навмисне вторгнення» демонструє ескалацію дискурсивної рамки: від непевності до цілеспрямованого акту агресії. У межах підходу сек'юритизації (Buzan, Wæver, de Wilde, 1998) така еволюція є типовою: феномен спершу визначається як потенційна загроза, потім як системне явище, і зрештою – як напад, що потребує політичної реакції. У дискурсивному полі формується триєдина стратегія репрезентації:

1. Епістемічна – створення знання через повторювані повідомлення («спостереження» як ефекти істини).

2. Емоційна – продукування тривоги та невизначеності («таємничий», «безпрецедентний», «небезпечний»).

3. Політична – легітимація оборонних, технологічних та нормативних реакцій («атака», «гібридна війна», «випробування кордонів»).

Цей набір стратегій свідчить про медіатизовану сек'юритизацію, у якій журналістські тексти не просто фіксують події, а конструюють уявлення про них як про беззаперечну загрозу. Через повторюваність, модальність і моральні оцінки дискурс дронівих інцидентів стає механізмом формування спільної європейської ідентичності оборони – «Європи, що захищається» перед лицем гібридних технологічних атак. Таким чином, мета дослідження (виявити дискурсивні патерни повідомлень про появу безпілотників у Європі) була досягнута через ідентифікацію трьох взаємопов'язаних стратегій репрезентації: епістемічної, емоційної та політичної.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання для аналізу медійного конструювання технологічних загроз у контексті сучасних безпекових викликів. Виявлені лексико-дискурсивні патерни можуть бути застосовані у дослідженнях медіабезпеки, стратегічних комунікацій та інформаційної політики для оцінювання того, як новинна репрезентація впливає на суспільне сприйняття ризику та невизначеності. Отримані висновки також можуть бути корисними для журналістів і редакторів у процесі висвітлення подій, пов'язаних із новими технологіями, зокрема для усвідомлення

потенційних ефектів повторюваного відтворення непідтверджених повідомлень. Крім того, результати дослідження можуть використовуватися фахівцями у сфері публічної політики та безпеки для розробки комунікаційних стратегій, спрямованих на запобігання ескалації тривоги та формуванню дискурсу «фантомних загроз».

Декларація про генеративний штучний інтелект та технології, що використовують штучний інтелект у процесі написання. Під час підготовки цього рукопису не використовувалися інструменти штучного інтелекту для створення, написання або редагування тексту. Усі результати є оригінальними та отримані без допомоги ШІ.

Подяка: Авторка висловлює щирю вдячність науковому керівникові, Діані Ростиславівні Дуцик, за професійну підтримку, цінні поради та наукове керівництво протягом виконання дослідження.

Посилання

- Amer, M. (2017). Critical discourse analysis of war reporting in the international press: the case of the Gaza war of 2008–2009. *Palgrave Commun* 3, 13. <https://doi.org/10.1057/s41599-017-0015-2>.
- Arcimavičienė, L. (2025). How direct discourse shapes war news coverage. *Social Sciences & Humanities Open*, 11, 101403, 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101403>.
- Baker, P. (2006). Using corpora in discourse analysis. Continuum.
- Balzacq, T. (Ed.). (2010). *Securitization Theory: How Security Problems Emerge and Dissolve* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203868508>.
- Buzan, B., Wæver, O., & de Wilde, J. (1998). *Security: A new framework for analysis*. Lynne Rienner Publishers.
- Cammaerts, B. (2022). The abnormalisation of social justice: The ‘anti-woke culture war’ discourse in the UK. *Discourse & Society*, 33(6), 730–743. <https://doi.org/10.1177/09579265221095407>.
- Carvalho, A. (2008). MEDIA(TED) DISCOURSE AND SOCIETY: Rethinking the framework of Critical Discourse Analysis. *Journalism Studies*, 9(2), 161–177. <https://doi.org/10.1080/14616700701848162>.
- Dziuba, O. (2019). Muslim discourse or discourse of Muslims: a method of research object nomination in discourse analysis. *Ukrainian Society*, 2019(2), 51–60. <https://doi.org/10.15407/socium2019.02.051>.
- Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. London and New York: Longman.
- Hansen, L. (2006). *Security as Practice: Discourse Analysis and the Bosnian War* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203236338>.
- Heath-Kelly, C. (2012). Counter-Terrorism and the Counterfactual: Producing the ‘Radicalisation’ Discourse and the UK PREVENT Strategy. *The British Journal of Politics and International Relations*, 15(3), 394–415. <https://doi.org/10.1111/j.1467-856X.2011.00489.x>.
- Höijer, B. (2004). The Discourse of Global Compassion: The Audience and Media Reporting of Human Suffering. *Media, Culture & Society*, 26(4), 513–531. <https://doi.org/10.1177/0163443704044215>.
- Jiwani, Y. (2006). Missing and Murdered Women: Reproducing Marginality in News Discourse. *Canadian Journal of Communication*, 31(4), 895–918. <https://doi.org/10.22230/cjc.2006v31n4a1825>.
- LaMothe, R. (2012). Fever and Fervor: The Seductions, Dynamics, and Travails of War Discourse. *Pastoral Psychology*, 61(3), 319–332. <https://doi.org/10.1007/s11089-012-0431-6>.
- Pankov, M., Mihelj, S., & Bajt, V. (2011). Nationalism, gender and the multivocality of war discourse in television news. *Media, Culture & Society*, 33(7), 1043–1059. <https://doi.org/10.1177/0163443711415745>.
- Partington, A., Duguid, A., & Taylor, C. (2013). *Patterns and meanings in discourse: Theory and practice in corpus-assisted discourse studies (CADS)*. John Benjamins Publishing Company.

- Paziuk, A., Lande, D., Shnurko-Tabakova, E., & Kingston, P. (2025). Decoding manipulative narratives in cognitive warfare: a case study of the Russia-Ukraine conflict. *Frontiers in Artificial Intelligence*, 8. <https://doi.org/10.3389/frai.2025.1566022>.
- Reisigl, Martin, and Ruth Wodak (2001). *Discourse and Discrimination: Rhetorics of Racism and Antisemitism*. London: Routledge.
- van Dijk, T. A. (1993). Principles of critical discourse analysis. *Discourse & Society*, 4(2), 249–283. <http://www.jstor.org/stable/42888777>.
- van Dijk, T. A. (2006). Discourse and manipulation. *Discourse & Society*, 17(3), 359–383. <https://doi.org/10.1177/0957926506060250>.
- Van Leeuwen, T., & Wodak, R. (1999). Legitimizing Immigration Control: A Discourse-Historical Analysis. *Discourse Studies*, 1(1), 83–118. <https://doi.org/10.1177/1461445699001001005>.
- Wodak, R. (2015). *The politics of fear*. SAGE Publications Ltd., <https://doi.org/10.4135/9781446270073>.
- Wodak, Ruth, and Michael Meyer, eds. (2009). *Methods of Critical Discourse Analysis*. 2nd ed. London: SAGE Publications.
- Андрощук, О., & Скрипник, А. (2023). Метафоризація концепту Ukraine у французькому медіа-дискурсі [Metaphorization Of The Concept Ukraine In French Media Discourse]. *Вісник Науки Та Освіти*, 7(13). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7\(13\)-43-57](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-43-57).
- Білик, О., & Ганзін, В. (2023). Медіадискурс та його вплив на зображення російсько-української війни: критичний аналіз дискурсивних стратегій і маніпулятивних технік [Media Discourse And Its Impact On The Portrayal Of The Russo-Ukrainian War: Critical Study Of The Discursive Strategies And Manipulative Techniques]. *Folium*, 33–39. <https://doi.org/10.32782/folium/2023.3.4>.
- Благовірна-Храновська, У., & Ущина, В. (2025). Контент-аналіз як інструмент вивчення сучасного дискурсу [Content Analysis As A Tool For Studying Contemporary Discourse]. *Graif of Science*, (56), 425–431. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.09.2025.049>.
- Гізер, К., & Ніконова, В. (2021). Критичний дискурс-аналіз в перекладі мас-медійних текстів [Critical Discourse Analysis in the Translation of Mass Media Texts]. *Грааль науки*, (4), 345–357. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.07.05.2021.063>.
- Голець, А. А., & Баклаженко, Ю. В. (2024). Тропично-фігуральне відображення концепту «війна» в українськомовному дискурсі мас-медіа та його відтворення англійською мовою [Tropic-Figurative Reflection Of The Concept Of “War” In The Ukrainian-Language Media Discourse And Its Reproduction In English]. *Професійно-прикладні дидактики*, (2), 25–30. <https://doi.org/10.37406/2521-6449/2024-2-4>.
- Дворянин, П., & Телячий, Ю. (2024). Війна і мова: проблематика мовної політики України у вітчизняному мас-медійному дискурсі (2014 – 2022) [War And Language: Language Policy Issues Of Ukraine In Domestic Mass Media Discourse (2014 – 2022)]. *Східноєвропейський історичний вісник*, (33), 239–252. <https://doi.org/10.24919/2519-058x.33.317463>.
- Заблоцький, Ю. В. (2025). Мультиmodalний критичний дискурс-аналіз репрезентації курської операції в англomовній політичній карикатурі [Multimodal Critical Discourse Analysis Of The Representation Of The Kursk Operation In English-Language Political Cartoons]. *Нова філологія*, (98), 78–86. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-98-10>.
- Кочубейник, О. (2020). Критичний дискурс аналіз: як забезпечувати репрезентативність корпусу текстів? [Critical discussion analysis: how to assure the representativity of the text corpus?]. *Психологія особистості*, 10(1), 140–148. <https://doi.org/10.15330/ps.10.1.140-148>.
- Мацелюх, І. (2025). Критичний дискурс-аналіз принципів пропаганди Й. Геббельса у висвітленні війни Росії проти України на каналі RT [CDA Of Goebbels’s Principles Of Propaganda In Rt’s Coverage Of Russia’s War On Ukraine]. *Проблеми Гуманітарних Наук Серія Філологія*, 61, 86–99. <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2025.61.10>.
- Павліченко, Л., & Білас, Л. (2024). Протидія російським фейковим наративам у британських та американських медіа: критичний дискурс-аналіз (КДА) [Countering Russian Fake Narratives In British And American Media: Critical Discourse Analysis (CDA)]. *Inozemna Philologia*, 137, 133–142. <https://doi.org/10.30970/fpl.2024.137.4496>.
- Тхоровська, С. (2022). Метод дискурс-аналізу: поняття та застосування (на прикладі ідеологічного дискурсу) [Discourse analysis method: concept and application (on the example of ideological discourse)]. *Молодий вчений*, 2(102), 104–107. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-2-102-21>.

- Шевченко, І. (2023). Сценарії смислотворення в медіадискурсі: когнітивний і мультимодальний аналіз [Meaning-Making Scenarios In Media Discourse: A Cognitive And Multimodal Analysis]. *Науковий вісник ХДУ Серія Германістика та міжкультурна комунікація*, 1, 99–106. <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2023-1-14>.
- Януш, О. Б. (2010). Критичний дискурс-аналіз як теорія і метод [Critical discourse analysis as a theory and method]. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*, (24), 317–323.
- Яровий Д. (2017). Критичний дискурс-аналіз як метод дослідження політичного дискурсу в соціальних медіа [Critical Discourse Analysis As A Method Of Research Of Political Discourse In Social Media]. *Психологічні перспективи*, 29, 244–256. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2017-29-244-256>.
- Ярошенко, О. (2025). Дані дослідження [Research Data]. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17723521>.

Надійшла до редакції 26.11.2025
Прийнято до друку 12.05.2026
Оприлюднено 18.05.2026